

توصیه هایی برای قلیان سراها (چلمخانه‌ها) بمنظور پیشگیری از مسمومیت در اثر کربن مونوکسید

در برخی از قلیان سراهای شهر هامبورگ و همچنین دیگر شهرهای آلمان موارد مسمومیت حاد در اثر کربن مونوکسید CO بوقوع پیوسته است. افراد مسموم شده نیاز مبرم به درمان سریع داشتند که اغلب با استفاده از اتاق فشار اکسیژن صورت گرفت. سوختن ذغال در طی استفاده از قلیان موجب تولید کربن مونوکسید میشود که یک سم تنفسی بسیار خطرناک است و سلامتی مهمانان و همچنین کارکنان را بطور گسترده تهدید میکند. در این رابطه نوع تنباکو، گیاهان، میوه ها و یا هسته هایی که در قلیان مورد استفاده قرار داده میشوند، نقشی بازی نمیکند.

تاثیر کربن مونوکسید چیست؟

کربن مونوکسید CO در اثر سوختن ناقص (کثیف) ذغال بوجود می آید، به سرعت در هوا پخش میشود و از طریق ریه ها (شش‌ها) جذب بدن میشود. کربن مونوکسید در بدن به مراتب قویتر از اکسیژن به سلولهای سرخ خون می پیوندد و آنها را تغییر میدهد. بدین ترتیب بدن با کمبود اکسیژن مواجه میشود که ابتدا سیستم مرکزی اعصاب و سپس ماهیچه های قلب را نیز تحت تاثیر قرار میدهد و می تواند منجر به سردرد، سرگیجه، حالت تهوع، بی هوشی و حتی مرگ شود. احتمال مواجه شدن با تاثیرات دیر به هنگام نیز وجود دارد (به ویژه برای سیستم عصبی و همچنین قلب). به ویژه جنین، کهنسالان و افرادی که با آسیبهای قلبی و یا کم خونی مواجه هستند، با حساسیت بیشتری در برابر کربن مونوکسید واکنش نشان میدهند.

کربن مونوکسید یک گاز بی رنگ، بی بو و بی مزه است و سیستم تنفسی را تحریک نمیکند. به همین دلیل نیز وجود این گاز خطرناک تا مدت زیادی نامحسوس باقی می ماند و بدن در برابر این گاز سمی هیچگونه واکنش دفاعی از خود نشان نمیدهد (مانند: اشک ریختن، حالت تهوع، حالت گریز).

کاملاً ضروری است که متصدی ها فعال شوند

اداره محافظت از تندرستی و مصرف کنندگان به منظور پیشگیری از خطرات ناشی از کربن مونوکسید که به تندرستی آسیب میزند و مرگ زود به هنگام را محتمل می‌سازد، نکات ذیل را پیشنهاد میکند:

- سیستم تهویه مناسب فضای مهمانسرا. تهویه صرفاً از طریق پنجره ها (کلکین‌ها) کافی نیست!
- نصب دستگاه های هشداردهنده کربن مونوکسید (آشکارساز CO) در تعداد کافی و با کیفیت لازم.
- نصب تابلوهای هشدار دهنده در مورد آلودگی فضا به کربن مونوکسید:

مهمانان گرامی،

در این مهمانسرا از قلیان استفاده میشود. در طی آماده سازی و استفاده از قلیان، گاز کربن مونوکسید بوجود می آید. استفاده طولانی از قلیان در فضایی که بطور کافی تهویه مکانیکی نمیشود، میتواند تندرستی و حتی جان شما را با خطرات جدی مواجه سازد. بانوان باردار و افرادی که به بیماریهای قلبی مبتلا هستند، باید از اقامت در اینجا خود داری کنند. ورود افراد زیر 18 سال ممنوع است.

- نصب سیستم تهویه در اتاق آماده ساختن ذغال و قلیان.
- سوزاندن و دفع ذغال مشتعل صرفاً در ظروف مناسب و تجویز شده انجام داده شود.

احتیاطاً یاد آوری میشود که علاوه بر الزامات یاد شده، مقررات قانونی در مورد بهره برداری از مهمانسراها نیز باید کاملاً رعایت شود: از جمله مقررات در زمینه حفاظت از افراد غیر سیگاری، حفاظت از نوجوانان، قانون مواد غذایی، کنترل آلودگی، ایمنی شغلی، قانون ساختمان و مقررات پیشگیری از آتش سوزی.

نصب و نگهداری سیستم های تخنیکی تهویه و آشکارسازهای CO باید توسط شرکت های متخصص و حرفه ای انجام شود.

متصدی مهمانسرا باید آگاه باشد که بعنوان مهماندار باید اطمینان حاصل کند که در مهمانسرای او هیچگونه خطری تندرستی مهمانان و کارکنان او را تهدید نمیکند. آسیب دیدن افراد در مهمانسرا به دلیل آلودگی فضا به کربن مونوکسید میتواند برابر به قوانین مدنی برای درخواست خسارات و قوانین کیفری به دلیل آسیب زدن به افراد، عواقب قانونی را در پی داشته باشد. خطر پرداخت جریمه و یا حتی زندانی شدن نیز محتمل است.

Herausgeber:

Freie und Hansestadt Hamburg

Behörde für Gesundheit und Verbraucherschutz (BGV)

Amt für Gesundheit, Fachabteilung Öffentlicher Gesundheitsdienst,
Gesundheitshilfen und Prävention

Billstraße 80a, 20539 Hamburg, www.hamburg.de/bgv

Stand: Juni 2018